

1. Õppeasutus

Järvamaa Kutsehariduskeskus

2. Õppekava nimetus

Täienduskoolitus tööks suurema ohtlikkusastmega isikutega

3. Õppekavarühm (*vastavalt rahvusvahelisele haridus- ja koolitusvaldkondade*

klassifitseerimise süsteemile ISCED-F 2013)

Sotsiaaltöö ja nõustamine

4. Õppekava koostamise alus

Õppekava koostamise aluseks on Sotsiaalhoolekande seaduse § 86 lõike 7 alusel kehtestatud Sotsiaalkaitseministri 21.12.2015 määrus nr 71 „Tegevusjuhendajate koolituse ja täienduskoolituste kavade, koolituse täpsustatud mahtude ja sisu, praktilise väljaõppe läbimise ja lõputöö koostamise kohustuse ning õppe lõpetamise tingimuste kehtestamine“ § 1 (Tegevusjuhendajate koolituse ja täienduskoolituse kavad).

Tegevusjuhendaja tase 4

B.2.1 Kliendi sotsiaalsete oskuste arendamine

B.2.2 Kliendi tegevusvõime arendamine, säilitamine ja toetamine

Hooldustöötaja tase 4

B.2.5 Töö erivajadustega inimestega

B.2.7 Esmaabi andmine

Järvamaa Kutsehariduskeskuse tegevusjuhendaja eriala.

Tervishoid ja sotsiaalteenused riiklik õppekava

5. Õppe kogumaht ak. tundides

Maht 60 tundi, millest 20 tundi on praktiline töö koolikeskkonnas

6. Õpikeskkonna kirjeldus

Järvamaa Kutsehariduskeskuse auditoorium ja sotsiaaltöö ja nõustamise õppe

läbiviimise väljaõppeklass

7. Sihtgrupp

Madala või aegunud erialase kvalifikatsiooniga erihoolekande- ja

rehabilitatsiooniteenust osutavate asutuste töötajad (tegevusjuhendajad,

sotsiaaltöötajad, hooldustöötajad, tugiisikud), kes puutuvad kokku raske

psüühikahäirega isikutega, kelle käitumine on põhjustanud ohtlikkust enesele ja

teistele ning kelle psüühiline haigus või seisund takistab oluliselt igapäevast

toimetulekut (ööpäevaringne erihooldusteenus kohtumäärusega isikutele). Samuti

võivad õppida erialase hariduseta või aegunud teadmistega eakate- või erivajadustega

inimeste abistajad, omastehooldajad.

8. Õppe alustamise tingimused

Keskharidus. Kasuks tuleb eelnev töökogemus erihoolekande- ja/või

rehabilitatsiooniteenuseid pakkavas asutuses.

9. Õppe eesmärk

Koolitusel osalejad saavad raske, sügava või püsiva kuluga psüühikahäiretega inimestega töötamiseks ja ööpäevaringse erihooldusteenuse, sealhulgas kohtumääruse alusel hoolekandeesutusse paigutatud isikutega töötamiseks teadmised seadusandlusest, igapäevaelus juhendamisest, nõustamisest, kõrvalabi andmisest ja järelevalvest. Saadud teadmised rakendatakse nii praktilises igapäevatoos erihoolekandeesutuses kui abivajaja kodus, et parandada psüühilise erivajadusega inimeste sotsiaalseid oskusi ja toimetulekuvõimet ning tagada neile vajalik kõrvalabi.

10. Õpiväljundid

Koolituse läbinu:

- Teab ööpäevaringse erihooldusteenuse olemust ja nõudeid teenusele
- Teab ja eristab psüühika- ja käitumishäireid ja sellega seotud põhiprobleeme
- Tunneb kohtumäärusega hoolekandeesutusse paigutatud isikute õiguste kaitset puudutavat seadusandlust
- Hindab riske, teab probleemse käitumise olemust, kasutab töötavaid probleemse käitumise vähendamise võtteid ja oskab käituda kriisisituatsioonis ööpäevaringset erihooldusteenust vajava isikutega
- Kasutab efektiivseid meeskonnatöö võtteid kujundades seeläbi teenust saavale isikule toetavat keskkonda
- Kasutab äärmuslikult kahjustava käitumise puhul enesekaitse- ja kliendi ohjeldamise võtteid tagades seeläbi turvalisuse.

11. Õppesisu

Auditoorne töö (40 t)

- Ööpäevaringse erihooldusteenuse, sealhulgas kohtumääruse alusel hoolekandeesutusse paigutatud isikutele osutatava teenuse kirjeldus ja nõuded teenusele (6 t)
- Psüühika- ja käitumishäired, mille puhul võib esineda vajadus tugevdatud järelevalveks (4 t)
- Kohtumäärusega hoolekandeesutusse paigutatud isikute õiguste kaitset puudutav seadusandlus (6 t)
- Risk, riskiindikaatorid, riskihindamine, riskiplaan (4 t)
- Probleemne käitumine (4 t)
- Meeskonnatöö teenust saavat isikut toetava keskkonna kujundamisel (4 t)
- Kriisisituatsioonis käitumine ja riski juhtimine (4 t)
- Toimetulek äärmuslikult kahjustava käitumisega (4 t)
- Psüühikahäire ja ebastabiilne remissioon (4 t)

Praktiline töö koolikeskkonnas (20 t)

- Riskiplaan (4 t)
- Probleemne käitumine (4 t)
- Meeskonnatöö teenust saavat isikut toetava keskkonna kujundamisel (4 t)
- Kriisisituatsioonis riski juhtimine (4 t)

- Enesekaitsevõtete õpe ja treening. Ohjeldusvõtete kasutamine (4 t)

12. Õppemeetodid

Loeng, rühmatööd, arutelu

13. Iseseisev töö

Puudub

14. Nõuded õpingute lõpetamiseks sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid

Õpingud loetakse lõpenuks, kui õpilane on osalenud õppetöös vähemalt 70%, sooritada praktilised tööd. Mitmeeristav hindamine. Koolituse läbimisel väljastatakse osalejatele tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud.

Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
Praktiline töö nr 1	Lähtuvalt situatsioonülesandest: <ul style="list-style-type: none"> • tööprofiili koostamine kliendile (reaalne klient või näidisjuhtum)
Praktiline töö nr 2	<ul style="list-style-type: none"> • kirjalik eneseanalüüs töötamiseks ööpäevaringse erihooldusteenuse, sealhulgas kohtumääruse alusel hoolekandetasutusse paigutatud isikutega

15. Koolituse läbimisel väljastatav dokument

Koolituse lõpus väljastatakse tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud. Koolituse lõpus väljastatakse tõend, kui õpitulemusi ei saavutatud, kuid õppija võttis osa õppetööst. Tõend väljastatakse osaletud kontaktõppetundide ja neis läbitud teemade kohta, kuid mitte juhul, kui õppija osales vähem kui pooltes tundides.

16. Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- või töökogemuse kirjeldus

Ülar Uusküla

Sotsiaaltöö eriala Tallinna Pedagoogikaülikoolis (1996). Muusikateraapia Tallinna Pedagoogikaülikool (2000.a),

Hoolekande valdkonnaga seotud alates 1990 aastast, töötanud mitmes hoolekandeteenuseid pakkuvas asutuses: Võisiku Hooldekodu, Kursana Eesti OÜ, AS Hoolekandeteenused, SA Narva-Jõesuu Hooldekodu.

Alates 2001 osaleb hoolekandetöötajate ja tegevusjuhendajate koolitustel lektori ja koolitajana. Peamised teemad: meeskonnatöö, eetika hoolekandes, tegevusjuhendaja töövaldkond ja rollid, kliendile tegevusplaani koostamine, probleemse käitumise juhtimine, teraapiliste ja arendavate tegevuste korraldamine, riskid ja nende juhtimine erihoolkandes, suhtlemise alused, sotsiaalpoliitika ja hoolekande korraldus, erivajadusega eakate hooldus.

Täiskasvanute koolitaja tase 6.

2010 Eesti Kvaliteediühingu poolt korraldatud „Eesti Juhtimiskvaliteedi auhind 2010“ assessor.

„Tegevusjuhendajate käsiraamatu“ üks koostajatest.

Alates 2010 SA Narva-Jõesuu Hooldekodu juhatuse liige

Urve Tõnisson

Lõpetanud Tartu Ülikooli arstiteaduskonna õpeteaduse osakonna (1998.a) ning Mainori Kõrgkooli rakenduspsühholoogia eriala (2007.a). Erihoolekande ja rehabilitatsiooni valdkonnas on ta töötanud alates 2001. aastast nii terapeudi, koolitaja kui arendajana. „Tegevusjuhendajate käsiraamatu“ üks koostajatest. Täiskasvanute koolitaja, tase 7.

Ain Klaassen

Tegevusterapeut (Oulu Piirkonna Ametikõrgkool) 1999, Sotsiaalpedagoogika (Tallinna Pedagoogiline Seminar) 1996. MTÜ Hoolekande Ekspertiisi- ja Nõustamiskeskus (HENK) tegevusterapeut alates 2008.a. Rehabilitatsioonimeeskondade spetsialistide koolitajate koolitus (Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž 2009 a) ja omandanud käitumiseksperdi eriala (Blankers&Hage Holland 2015 a.). Omab praktilist töökogemust tegevusterapeudina nii raske ja sügava vaimupuudega kui liitpuudega lastega ning täiskasvanutega, samuti psüühilise erivajadusega täiskasvanutega alates 1996-ndast aastast. Rehabilitatsioonisüsteemis on ta tegutsenud alates 2001-st aastast, tööd täiskasvanute koolitajana alustas 2000-ndal aastal. „Tegevusjuhendajate käsiraamatu“ üks koostajatest

Monika Salumaa

Tegevusterapeut (Oulu Polytechnic Soome 1999), ratsutamisterapeut (Tartu Ülikool 2006) ja käitumisekspert (Blankers&Hage Holland 2015). Päevakeskus Käo Rehabilitatsioonimeeskond, tegevusterapeut alates 2014.a. On Eesti erihoolekandevaldkonnas tegev alates 1993.a ja omab kogemust kõigil erihoolekandeteenustel. Ta on loonud ja arendanud erinevaid erihoolekandeteenuseid ning osaleb eksperdina uute teenuste käivitamisel (SA Autistika, Kohtumäärusega laste teenus Imastu Kool-Kodus). „Tegevusjuhendajate käsiraamatu“ üks koostajatest. Täiskasvanute koolitaja, tase 7.